

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:26	17:59	16:58	
18:02	18:02	16:57	ירושלים
18:57	17:57	16:56	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה והמוסדות

כל תפילה מתקבלת

ארבע תנאים שכל העושה אותם ודאי תתקבל תפילתו לפני ה'

להודות להשם

כל נשמה יהודית, טרם בואה לעולם הזה, ראתה לנגד עיניה את כל הקורות אותה בעתיד, את כל מה שיעבור עליה כאן, את הקשיים והמהמורות, ההצלחות והכשלונות, רגעי האושר ודקות הכאב, הכל. כל מסלול החיים חשוף, גלוי וידוע, והנשמה רואה את נקודת ההתחלה, את כל התחנות במסלול החיים ותכליתן, ומאשרת את המסלול הפרטי פרטיו - מתוך הבנה שגם הקשיים נועדו לטובה, גם למהמורות יש סיבה, גם לאתגרים יש תכלית חשובה.

כלומר: הקשיים, ההתמודדויות, הנסיגות שלנו - אלו אינם 'מכשולים' שאנו נתקלים בהם לראשונה, אלא חלק ממסלול שאנחנו בעצמנו אישרנו! כי אז, למעלה, טרם הגענו הנה, ראינו את תכליתם הנכונה, הבנו למה הם טובים עבורנו, בחרנו בהם כי ידענו שהם הדבר הכי נכון בשבילנו. אלא שעכשיו, שכאנחנו בעולם הזה, מוגבלים ראייה וקצרי מבט, איננו רואים את הסיבות והמטרות של הקשיים שלנו, ולכן אנחנו נלחצים או מוטרדים מהם, לכן אנחנו מודאגים או כאובים מהם.

בעוד האמת לא משתנה: כל מה שאנחנו עוברים כאן, בין מה שנראה לעינינו כטוב ובין מה שנראה לעינינו כפחות טוב - לא רק שהכל טוב באמת, אלא שאנחנו בעצמנו אישרנו אותו, מתוך הבנה כמה הוא טוב. כעת, אנו חווים את רגע הקושי וקשה לנו להבין למה הוא טוב, אבל אי אז בעבר, ידענו גם ידענו שהוא טוב עבורנו באמת, ולכן אישרנו אותו בעצמנו!

ומכאן, שאם נתבונן לרגע שהכל כל כך טוב - הרי שאין לנו כל קושי להודות גם על הקשיים, גם על הכאבים, גם על הדאגות. הרי הכל הוא לטובתנו, אנחנו יודעים זאת, אנחנו בטוחים בזאת, אנחנו רק לא רואים את זה כעת. וכשהכל טוב באמת - כמה הלב מתרונן וגואה בשיר ושבה, חפץ להודות מעומק הלב, לשבח לבורא עולם על כל הטוב הזה!

(הרב אשר קובסלקי)

ישראל התחילו לבכות לו כולם שהוא נוטש אותם בבכי נוראות, אמר להם ירמיהו הנביא חי ה' אילו בכיתם בכיה אחת כזאת בירושלים, לא הייתם גולים, אם הייתם בוכים תפילה כזאת מתוך רגש ודמעות, כשעדיין לא גליתם, לא הייתם גולים! לכן אומר הפסוק "שם" ישבנו רק שם נזכרנו לבכות, אבל כשירמיהו דיבר לא התייחסנו אליו!

עלינו להתעורר מזה, כולנו, שומעים רבנים שנותנים מוסר, כמו הרב אלבז שליט"א או כל רב אחר, ולא שומעים לו, חלילה וחס אחר כך עלולים להצטער, תעשה מה שאומרים לך פן יבוא רגע ותבכה על הרגעים האלה ותאמר למה לא שמעתי, למה רק עכשיו אני נזכר, כשכבר מאוחר, אילו בכו בכייה אחת מקירות הלב כשהיו בציון לא היו גולים!

יעקב אבינו ע"ה, הבטיח לו ה' יתברך "והנה אנוכי עמך ושמרתיו בכל אשר תלך, כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דיברתי לך" ובכל זאת, כשמגיע יעקב ועשו יוצא לקראתו עם ארבע מאות חייליו יעקב אבינו לא מסתמך על ההבטחה ועל הנבואה המפורשת, אלא נושא ידיו בתפילה הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנוכי אותו. גם כשיש הבטחה צריך להתפלל.

כל העולם כולו גשר צר מאד והעיקר שלא לפחד כלל. לכל אדם יש צרות קשיים ומועקות, בריאות פרנסה חינוך, וכל דבר. כשאדם הולך על גשר צר פסיעה קלה הוא נופל, שם הוא מתפלל מקירות ליבו תפילה מעומק הלב, מזעזע עולמות, העיקר לא לפחד כלל, אדם שמתפלל יושע! ממעמקים קראתיו ה'. תפילה תלויה בכמה דברים א. מי מתפלל ב. מתי מתפלל ג. איפה מתפלל, המקום של התפילה קובע הרבה. ד. ואיך מתפלל האם מהשפה ולחוץ או מקירות ליבו.

אלו ארבע תנאים בתפילה, אם אדם מתפלל מקירות ליבו ויודע כי רק ה' יכול לעזור לו, ואם ה' יעזור לו אף אחד לא יכול למנוע את זה, אז ליבו נפתח ותפילתו תתקבל. שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

יש אנשים שהם במצב קשה נורא ואיום ואינם רואים שום מוצא, ואז הוא מתיימש וחושב שאין דרך. זו טעות נוראה ואיומה, כמו שמסופר על חזקיהו מלך יהודה שהיה חולה ואמר לו הנביא שהוא ימות: מיד, (ישעיה לח) "ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ויתפלל אל ה'", מאי "קיר"? אמר רבי שמעון בן לקיש, מקירות ליבו - ומה התפלל? "זכור נא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי ויבך חזקיהו בכי גדול". ומה ה' ענה לו? אמר לישיעיה הנביא "הלך ואמרת אל חזקיהו כה אמר ה' אלוקי דוד אבין שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני יוסף על ימין חמש עשרה שנה: ומכך מלך אשור אצילך ואת העיר הזאת וגנותי על העיר הזאת!

אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל יתיאש מן הרחמים!! ובלבד שהתפילה תהא מעומק הלב, בידיעה שאין עוד מלבדו, רק הוא יתברך יכול לעזור לנו.

בכל עת שרק אפשר, תמיד תשא תפילה לה', ואז תראה פלאים וניסים, ותדע איזה אבא אוהב יש לנו. כשאדם מתפלל שחרית מנחה וערבית, בנעימה, להרגיש שמתפללים מילה במילה, אז אדם רואה ישועות, והאמונה מתחזקת בעצם התפילה ומתחזקת עוד בישועה, הרחב פיך ואמלאהו, אתה מתחזק באמונה שהעלייתך מארץ מצרים וזוכה להרחב פיך ואמלאהו.

כמה צריכים לרקוד ולהודות לה', שאנחנו יכולים תמיד להתפלל לפניו יתברך, לא רק שלוש תפילות ביום אלא גם בדרכים, תמיד להתפלל כבן לאבא, ולפנות אליו בכל לב ולא כברירת מחדל. תתפלל אל ה' אני בנך וצריך עזרתך. ומי שרגיל בזה יראה פלאי פלאים, והאמונה חודרת לו לדם ולעצמות עד שיצחיק אותו כששוכחים את ה' ומתעלמים ממנו. "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרוננו את ציון". שואלים הספרים מה זה שם ישבנו, המילה "שם" מיותרת, "על נהרות בבל ישבנו וגם בכינו?"

אלא ירמיהו הנביא הוכיח את ישראל שוב ושוב והזהיר אותם לשוב בתשובה כי יבואו הכשדים ויגלו את ישראל וישרפו את בית ה', והם לא התייחסו אליו ורדפו אותו, עד שהגיע הרגע של הגלות והלך עמהם ירמיהו הנביא הלך ובכה וליווה אותם עד בבל. כשהגיע לנהרות בבל עמד ירמיהו לחזור לארץ

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סיגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

ממי הרב חיים קניבסקי ביקש ברכה?

עתה הביט רבי חיים בבחור במבט מתפעל שבעתיים, וביקש ממנו: "נו, אם אתה כזה מתמיד גדול, תן לי ברכה".

והבחור, המום, נבוך ומבולבל גם יחד, לא הצליח להוציא הגה מפיו. רבי חיים קניבסקי מבקש ממנו ברכה, כי הוא המתמיד של הישיבה.

אולם רבי חיים לא התכוון לוותר, ועמד על כך שהמתמיד של הישיבה יברכו, עד שלא נותרו לו ברירה והוא שלף מפיו ברכה חסופה ומנומנת, משהו "ימלא השם כל משאלות ליבכם לטובה", ורבי חיים ענה ב"אמן" ובברכת "וכן למר".

הביקור הסתיים, וראש הישיבה יחד עם הבחור שבו לישיבה. עתה הרגיש הבחור שלא בנוח, הרי הוא המתמיד של הישיבה, רבי חיים קניבסקי מבקש ממנו ברכה, איך הוא יכול לעזוב את הישיבה? איך הוא יכול להיפרד ממנה? הוא חייב לנסות שוב ושוב ושוב, עד שהצליח ואכן גדל וצמח למרביץ תורה ההוגה בה בשקידה רבת, ושמו נישא בהערצה בפי כל תלמידיו

"הבחור היה המום, נבוך ומבולבל גם יחד, לא הצליח הגה להוציא הגה מפיו..."

ועתה, אחים יקרים, בואו חשבון. אם ראש הישיבה היה מתחיל במילות מוסר וכיבושין, אם היה מתעלם, אם היה אפילו מצטער, כל אלו לא היו משאירים את הבחור בישיבה, ולבטח לא מגדלים אותו לתלמיד חכם ומרביץ תורה. אבל ראש הישיבה בחר בדרך של מילה טובה, וברגע בו שמע על תלמידו המתקשה, החל להחמיא לו, לרומם אתו, הכתיר אותו באחת ל"מתמיד" הבלתי מעורער של הישיבה, והתוצאה הברוכה ידועה.

אחים יקרים, סבינו המון אנשים כאלה. ברגעים דרמטיים יותר ופחות בחייהם, ברגעים קשים, וגם ברגעים פשוטים, מחמאה אחת מכל הלב, מילה טובה שנותנת כח, משפט מחזק שמטעין אנרגיה, את זה כולנו יכולים לתת. לעולם לא נשער לאן הדברים יובילו ומה תהא התוצאה. הבה נחפש כל הזדמנות לומר מילה טובה, להחמיא לוולת, לחפש בכל אדם את הנקודות החיוביות ולהחמיא עליהן מכל הלב, ונזכה להיות שותפים בבניינים של רבים ובהצלחתם לדורות.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'ישיבת אור דוד'

"אם כן אתה עוקף את המתמיד של הישיבה, כן? זה ידוע לך?" אמר ראש הישיבה. "הבה נעשה חשבון. באבות דרבי נתן כתוב שפעם אחת בצער שווה יותר ממאה פעמים שלא בצער. אמת ויציב כי המתמיד הלז לומד ארבע עשרה שעות ביום, אך זה בא לו בקלות יחסית. הוא מוכשר, אוהב ללמוד והוא נהנה מכל רגע. לעומתו, אתה כשאתה לומד ארבע שעות בשיא המאמץ, הרי זה ארבע שעות בצער, שהן שוות כמו ארבע מאות שעות של המתמיד הנבחר בישיבה. אז מי לומד יותר?"

הבחור צחקק במבוכה והשיב ב"נו, גו" סתמי שכזה. הוא לומד בצער, ולכן כל שעה שלו נחשבת כמאה, כלומר שעה אחת שלו זה כמו שבוע לימוד של המתמיד בישיבה, חשבון מעניין, אבל לא כל כך מתקבל על הדעת. "ראש הישיבה עושה ממני צחוק", פלט לבסוף במבוכה רבה, "הלוואי הייתי מגיע לקצה קרסוליו של מתמיד הישיבה".

"אתה לא רק מגיע ולא רק לקצה, ואף לא לקרסוליו. אתה עוקף אותו ובענק. ארבע מאות שעות ביום, הוא בשום אופן לא יכול לתת תפוקה כזו, גם אם ירצה. אתה המתמיד של הישיבה, איך אוכל לוותר על המתמיד של הישיבה? איך אתה מהין לחשוב על עזיבה, שעה שאתה הכתר של התמדת התורה בישיבה?"

הבחור חייר, והחל להתווכח. החשבון לא נכון, ואולי הוא רק בערך, ואולי רק כמעט. הוויכוח נמשך והתלהט, עד השניים קבעו ללכת אל הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א ולשאול את פיו. כשנכנסו, ראש הישיבה הציג את הבחור שלצידו במילים הבאות: "היום הגעתי ועמי המתמיד של הישיבה שלנו, מספר אחד בהתמדת התורה בישיבתנו", כשהבחור מסמיק ומחוויר לסירוגין, ואילו רבי חיים מתחייך חיוך גדול ומביט בו בהתפעלות.

ואז תיאר ראש הישיבה את החשבון במדויק, והסביר באיזה 'מתמיד' מדובר. הוא לא יכול ללמוד יותר מארבע שעות, זה דורש ממנו מאמץ עילאי. לפי התרגיל החשבונאי של פעם אחת בצער שווה כמו מאה שלא בצער, הרי שהוא עוקף את כל תלמידי הישיבה פי כמה וכמה, ולימודו הוא כלימוד ארבע מאות שעות מידי יום.

הם היו שני חברים שלמדו יחדיו בישיבה לפני כחצי יובל. חברים אמרנו, אולם אין זה מדויק, שכן האחד היה תלמיד שקדן שהגה בתורה בהתמדה, נחשב לאחד מבחירי הישיבה שידיו רב לו בכל סוגיא נלמדת, ואילו השני רחוק היה מהתמדת התורה כרחוק מזרח ממערב, והתקשה לשבת על מקום אחד יותר מרבע שעה, וגם כשרונו היה בינוני ומטה.

ודווקא לכן, כשנפגשו כעבור שני עשורים היה בעיני השקדן לפלא כשנודע לו שהחבר ההוא, אותו הכיר מהישיבה, קם והפך למרביץ תורה נודע, והוא מפורסם כגאון ששולט היטב בכל מכמני המסכתות הנלמדות בישיבות, וכמתמיד שהוגה בתורה ללא הפסקה. רגע, איך זה יתכן, הלא בישיבה נחשב כבינוני מינוס, ואולי כחלש מינוס.

החליט החבר להתחקות אחר עקבות חברו לשעבר, ולגלות מה עבר עליו מאז הכירו בישיבה ועד ימינו אנו, ואז נפעם כשנודע לו דבר הסיפור, ומעשה שהיה כך היה:

אותו בחור, שכאמור היה נכשל ונחשל בכל תחום לימודי, נשבר ליבו בקרבו והוא הרגיש שאין מקומו עוד בישיבה. באחד הימים בא לפני ראש הישיבה והדיעו בקול שבור אך נחרץ כי הקיץ הקץ על ניסיונותיו למצוא טעם בלימוד התורה, והוא מבין שעם כל הכאב והצער שבדבר הוא פשוט סוגר את הגמרא ויוצא לעבוד, לפחות לעשות משהו בחיים.

ראש הישיבה שמע, וחש כאב עז מפלח את ליבו. היטב ידע כי לא קל לתלמיד שלפניו. כל יום בישיבה דרש ממנו מסירות ומהווה אתגה, ובכל זאת כששמע את הדברים יוצאים מפיו חש שאינו מסוגל לתת לו לעזוב בצורה כזו, והחל לשאול:

"אמור לי בבקשה, כמה זמן אתה כן מסוגל ללמוד, במאמץ מקסימלי?" הבחור הרהר ארוכות כמחשב את חשבונו, והשיב: "בקושי בקושי, אולי אני אגיע לארבע שעות ביום, זה המקסימום".

"אם יורשה לי שאלה נוספת", הגיב ראש הישיבה בשאלה, "וכמה להערכתך לומד הבחור המתמיד ביותר בישיבה, זה שלא עזב את הגמרא כמעט ולו לרגע?"

"אוהו" הגיב הבחור, "המתמיד של הישיבה להערכתך הוא לומד ארבע עשרה שעות ביממה. ארבע עשרה שעות. ואני, המקסימום שאני מסוגל בקושי רב ובמאמץ עילאי זה אולי ארבע שעות".

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגוריהם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו: 03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

מנהגי ט"ו בשבט

א. חמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילנות לענין מעשר, היינו פירות שגדלו שליש לפני ט"ו בשבט הם שייכים לשנה אחת, ופירות שגדלו שליש רק אחר ט"ו בשבט הם שייכים לשנה אחרת ואי אפשר להפריש מאחד על השני.

ב. הטעם שט"ו בשבט קבעו חכמים שהוא ראש השנה לאילנות כיון שבתקופה זו רוב הגשמים ירדו ורוב פירות הארץ מתחילים ללבלב והוא חג של התעוררות ופריחה של האילנות והצמחים, וזה יום שמתחדש בו כוח האדמה להוציא פירותיה ולהראות את שבה של ארץ ישראל שנאמר עליה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולכן הוא יום של שמחה לעם ישראל.

ג. כתוב בספרים שקבלה מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שה' יתברך יזמין לו לצורך חג סוכות, כי ביום זה עולה השרף באילנות והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל, ולכן מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ט"ו בשבט ראשית יסוד הצמיחה שיזמין לו ה' יתברך את פרי עץ ההדר (אתרוג) ותפילתו תעשה פירות.

ד. נוהגים בט"ו בשבט לאכול מפירות האילן ובפרט מפירות שבעת המינים, ונוהגים גם להדר ולקחת פרי חדש כדי לברך עליו ברכת "שהחינו", ועורכים שולחן ולומדים משנה או זוהר שמדבר בענין הפרי ואחר כך אוכלים אותו.

ה. אכילת הפירות ביום ט"ו בשבט היא מעין שבח לה' יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות כדי שיוכלו בני אדם ליהנות מהם, ויום זה שמסמן את השגשוג של האדמה הוא יום חשבון נפש לאדם שיתבונן על מצבו הרוחני ועליו להיות כמו האילנות שהולכים וגדלים כך הוא צריך לדאוג שיהיה במצב תמידי של עלייה ושגשוג ברוחניות וכמו שנאמר "כי האדם עץ השדה".

ו. נאמר בתורה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולמדו חכמים שאם הביאו לפנינו כמה סוגי פירות של שבעת המינים יש לברך קודם על הפרי שהוא מוקדם יותר בפסוק, ועוד למדו שכל הסמוך למילה "ארץ" בין תיבת "ארץ" הראשונה ובין תיבת "ארץ" השנייה נחשב שהוא יותר מוקדם לחברו ועליו יש לברך קודם.

ז. וכך סדר הקדימה בברכות לשבעת המינים: 1. פת חיטים 2. פת שעורים (וכן כל מיני דגן כגון כוסמין, שיבולת שועל, שיפון, קודמים לכל פירות שבעת המינים בין שהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה) 3. זיתים 4. תמרים 5. ענבים 6. תאנים 7. רימונים.

ח. אם יש שני פירות שברכתם שווה ואחד מן הפירות הוא ממין של שבעת המינים, צריך להקדים ולברך על הפרי שהוא משבעת המינים, ואפילו הפרי השני שאינו משבעת המינים חביב עליו יותר מהפרי של שבעת המינים, וכן יש להקדים ולברך על הפרי משבעת המינים אפילו שהוא אינו שלם והפרי שאינו משבעת המינים הוא שלם.

ט. אולם אם יש לפנינו פרי שאינו משבעת המינים והוא פרי חדש שצריך לברך עליו "שהחינו" וגם פרי משבעת המינים יברך קודם על הפרי החדש שאינו משבעת המינים מפני שמברך עליו "שהחינו", ויברך על הפרי כברכתו ואחר כך יברך "שהחינו" ויאכל מן הפרי ויכוון לפטור את הפרי משבעת המינים.

י. אם יש לפני האדם שני פירות שהם ממין שבעת המינים ומין אחד הוא יותר חביב עליו והמין השני הוא מוקדם בפסוק, צריך לברך קודם על המין שהוא מוקדם יותר בפסוק, וכן אם יש שני מינים של פירות משבעת המינים והאחד קודם בפסוק אבל אינו שלם והשני יותר מאוחר בפסוק אבל הוא שלם כגון חצי תאנה, יש להקדים ולברך על הפרי שקודם בפסוק אף על פי שאינו שלם.

יא. אם יש לפני האדם יין ופירות משבעת המינים מעיקר הדין רשאי להקדים ולברך על הפירות לפני שמברך על היין, אולם ראוי להקדים ולברך על היין קודם, אולם אם מונח לפניו יין ופת חיטים או פת שעורים (או כל שאר מיני דגן בין שעשו מהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה) לכתחילה יש להקדים ולברך על הפת חיטים או שעורים.

יב. כל דיני קדימה בברכות זה דווקא שמונחים לפניו שני המינים (או יותר) ורוצה לאכול עכשיו משניהם אבל אם אינו רוצה לאכול עכשיו משניהם אף על פי שיועד שירצה לאחר זמן לאכול גם ממין השני אינו צריך להקדים את המין השני אף על פי שהמין השני הוא יותר חשוב והוא משבעת המינים, וכן אפילו אם יודע שיביאו לו תוך זמן קצר את המין שהוא קודם לברכה ובדעתו גם לאכול מאותו המין שיביאו לו רשאי להקדים ולברך על המין שמונח לפניו, ואינו חייב להמתין אפילו זמן מועט עד שיביאו לו את המין השני.

יג. כל דין קדימה בברכות היינו לכתחילה, אבל בדיעבד אם טעה והקדים לברך על המין שלא היה צריך להקדימו יצא ידי חובה ואינו צריך לחזור ולברך על המין שהיה צריך להקדימו.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

הורים מתערבים בחיי הילדים

בכל שלב התפתחות בו אנו דורשים או מצפים מהילד לגלות בגרות ועצמאות - ה'חבילה' כוללת גם 'ברוך שפטרנו' קטן: עוד משהו עובר, לפחות מבחינת הביצוע, מתחום אחריונו לתחום אחריונו. הוא כבר לא מצפה שנפתור עבורו כל בעיה, וכך הוא מתקדם לנטילת אחריות מלאה על מעשיו. בהתאם לכך, הילד מצדו מצפה שהוריו פחות יתערבו בשיקוליו ובמעשיו. במקרה שהעצמאות תואמת את האחריות והתבונה שלו, הרי טוב. אלא שלא תמיד יש הסכמה בין הצדדים בנוגע לגבולות הללו, במיוחד אם הוא משתמש בעצמאות על מנת לבחור בדרכים עקלקלות ומשוכנע שהם כבר לא אמורים לומר לו מה לעשות.

למעשה, בכל שלב של התבגרות עשויים להתפתח פערי תפיסה בין הצדדים (ההורה והילד) בנוגע לסמכות ההורים. אבל כל עוד הוא סמוך על שולחנם, והדרישות שלהם אינן מוגזמות במיוחד, בדרך כלל הדברים מסתדרים, פחות או יותר. שונה היא תחנת המעבר ששמה 'נישואין'. כמקובל אצל רבים וגם טובים, מכאן ואילך נמנעים מלומר להם מה לעשות, באשר זוג נשוי אמור כבר לכל הדעות לשאת באחריות אישית למעשיו. לאחר הנישואין, כל הערה עשויה להתברר כהתערבות מיותרת ומזיקה, באשר היא נוגעת לא רק לצאצא שלך אלא גם לבן הזוג.

אולם, כאשר בכל זאת הציפיות אינן מתואמות, וההורים חשים חסרי אונים מול טעויות שהילדים עושים, יש מהם שמנסים לפתור זאת בקלות: הם מנפנפים בצו ההלכתי 'כיבוד אב' על כל מה שהם רוצים שהילדים יעשו, בהסתמך על כך שמצד מצוות כיבוד אב ואם, אין כל הבדל בין ילדים נשואים לנשואים.

אכן מצד ההלכה, כל מה שילד בן שלוש עשרה חייב לעשות משום כיבוד אב ואם, חייב גם אחיו הבכור שכבר הקים בית עם ילדים ונכדים; מה שבן נשוי רשאי לעשות על דעת עצמו, רשאי גם אחיו שטרם התחתן. אין שום הבדל התלוי בגילם הילדים, או במעמדם האישי - האם הם נשואים או לא (מלבד הבדלים שנאמרו בנוגע לבת נשואה). וכך נפסק בשולחן ערוך "אחד האישי ואחד האשה שוין בכיבוד ובמורא של אב ואם, אלא שהאשה אין בידה לעשות, שהיא משועבדת לבעלה, לפיכך היא פטורה בכיבוד אב ואם בעודה נשואה. ואם נתגרשה או נתאלמנה, חייבת".

מאידך, אם נעניין בפרטי הדינים, נגלה שעצם הדבר שהורה יכול לצוות לילדיו מה לעשות, כשזה לא נוגע לכבודם בצורה ישירה, אינו פשוט כלל. אי לכך, הבה ונעיז להעלות את השאלה, שרבים נבוכים לגביה: עד היכן כוחם ושליטתם של ההורים מצד ההלכה?

ונפרט: האם יש להם הסמכות לקבוע או למנוע שינוי בפרטים הבאים, לדוגמא:

- שהבן הנשוי ימשיך להשתייך לחוג אליו נולד.
- נוהגי הלבוש המקובלים במשפחה.
- לעבוד רק בעבודה שנחשבת למכובדת בעיני המשפחה.
- לשלוח את ילדיו למוסדות החינוך המקובלים על דעת אביו.
- ואם עסקינן בגדרי כיבוד אב ואם, נחחד את העניין באמצעות שאלות הנוגעות גם לילדים שטרם נישאו:
- האם אב יכול לדרוש מבנו להשכים מדי יום בשעה חמש לפנות בוקר?
- האם בסמכותו לקבוע עבורו עם מי להתחבר או לא?
- אם הוא אוסר על בנו להצטרף לטיול מסויים עם חבריו, עד כמה הבן חייב לשמוע בקולו?
- אמא הדורשת מבתה המתבגרת להשתתף בחוג או בלימודים מסויימים, האם זה מחייב אותה?
- אמא שעומדת על כך שהבן ילבש סוודר פן יצטנן, עד כמה הוא חייב לשמוע בקולה?
- המכנה המשותף לשאלות אלה - בהן מתלבטים מתבגרים המתגוררים בבית ואף ילדים נשואים - הוא: איפה הגבול בין מה שילדים חייבים לשמוע מצד ציווי תורתנו הקדושה, לבין מה שלא קשור כלל למצוות כיבוד אב ואם? זאת נלמד בשבוע הבא!

רגע חושבים

דניאל אליהו גרמן

איך מבטלים גזרות רעות

וכתב הבן איש חי שמאחר שתכלית המעלה של הנאת נשמת האדם (בעולם הבא) הוא בעיניים, לכך צריך לקדש ולטהר העיניים שלו בהיותו בעולם הזה יותר מכל אברים שלו.

ע"י שמירת הברית הקב"ה מרפא את האדם בגופו ובנפשו, וכן להפך - בעוון זה הפגם באים לאדם כל הצרות. וכל זמן שלא תיקן אותו העוון מבלבלים אותו מחשבות רעות. וכן ביזיונות וטרדות פרנסה [ליקוטי מוהר"ן, שומר אמונים] וע"י תיקון הקדושה זוכה לכבוד ולפרנסה ולשבת לעתיד לבוא בהיכלות של כבוד.

* ואל לו לאדם להתייחס אפילו אם נכשל לאין ערוך, ששבע יפול צדיק וקם. והבורא מצפה שרק נקום בכל פעם. וצריך עקשנות לקום אף אם מפילים אותו, כי כל אלו הירידות והבלבולים וכיוצא בזה, בהכרח לעבור בהם קודם שנכנסים בשערי הקדושה, וגם הצדיקים האמיתיים עברו בכל זה. בקשת הגאולה:

בשם היעב"ץ מובא שסיבת כל הצרות – מפני שאין מתאבלים על ירושלים כראוי. והמצפה לגאולת ישראל זוכה לשמוח בשמחה הגדולה שעתידה לבוא ונושע בצרות ובבקשות הפרטיות שלו (ראה מאמר הקיווי לרמח"ל).

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן בקרו באתר ישיבת אור דוד

דיבור בבית כנסת - בשנות הת"ח ות"ט נגרמו אסונות לעם ישראל, ומסופר על הגאון ר' יום טוב שהרבה בתעניות לדעת מדוע נגזרה גזירה זו וענוהו בחלום שלא נענו להצילם מן הגזירה מפני שהיו מדברים בשעה שהציבור מתפללים בבית הכנסת.

ובאם שומר על קדושת המקום ומעריב ומשכים - מאריך חיים (ובספר 'יסוד האמונה' כתב שע"י ששואבים האוויר הקדוש של בית הכנסת נעשים בריאים וחזקים). והאדמו"ר מלעלוב היה אומר שהתרופה היעילה והמוכחת כנגד המחלה הארורה היא ע"י הימנעות מדיבור בזמן התפילה (וכבר שמענו הרבה סיפורי ניסים על כאלה שקיבלו על עצמם ונושעו).

עניית הקדיש - כל העונה אמן יהא שמיה רבה בכל כוחו קורעים לו גזר דינו (וגם חולה אנוש יכול להתרפא ואפילו שאחרים עונים לזכותו), וזוכה לאריכות ימים ושנים. ואין מניחים לצרות וניצול ממלחמת גוג ומגוג. מובא ב'שומר אמונים' שהנזהר באמירתה בכת, בכונה ובמסירת נפש "בטוח אני בשמו הגדול והנורא בלי ספק שיהא לו תיקון נפש גמור יותר מכמה אלפים תעניות בלי שיעור, אם לא יעשה ח"ו מכאן ולהבא עבירות במזיד ושאת נפש".

שמירת הקדושה (ברית העיניים, המחשבה, טהרת הבית ופגם היסוד): בזוהר הקדוש כתוב שהשומר בריתו הקב"ה שומרו, וכל זמן שעם ישראל שומרים הברית אין אומה יכולה לשלוט בהם ולעשות להם רעה.

סגולה אדירה

לפרנסה מובטחת

כתב המקובל האלוקי
רבי חיים פלאג' זצוק"ל
בספרו "ימי דוד"
ליום ט"ו בשבט

"יש להפריש 91 ש"ח
ע"פ שמות הקודש
והמלאכים הממונים
על הפרנסה
ולעשות תפילה קבלית
עם שמות הקודש"

ניתן לתרום סכום זה לישיבת אור דוד
הגה"צ הרב דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות יעשה בעבורכם
את התפילה הקבלית עם שמות הקודש

12-12-570-03 שלוחה 1